

Una lluita per sobreviure amb dignitat

Mossèn Josep Dalmau ha estat i és un sacerdot singular, molt crític amb la jerarquia i l'autoritarisme de l'Església catòlica oficial, i al mateix temps un home radicalment lliure. Va impulsar a Catalunya formes allunyades de l'Església oficial, com ara les comunitats cristianes de base, i ha estat un

ferm defensor de l'ecumenisme religiós, i del diàleg entre cristians, marxistes i anarquistes. En el segon volum de les seves memòries, publicat ara per Icaria Editorial, ens explica la seva versió de fets cabdals de la nostra història recent, escrita amb un estil planer, àgil i amè.

ESTILS

Jesús en les tradicions del budisme

El Nadal és una bona oportunitat per apropar posicions al voltant d'una figura tan carismàtica i valorada per les diverses tradicions espirituals

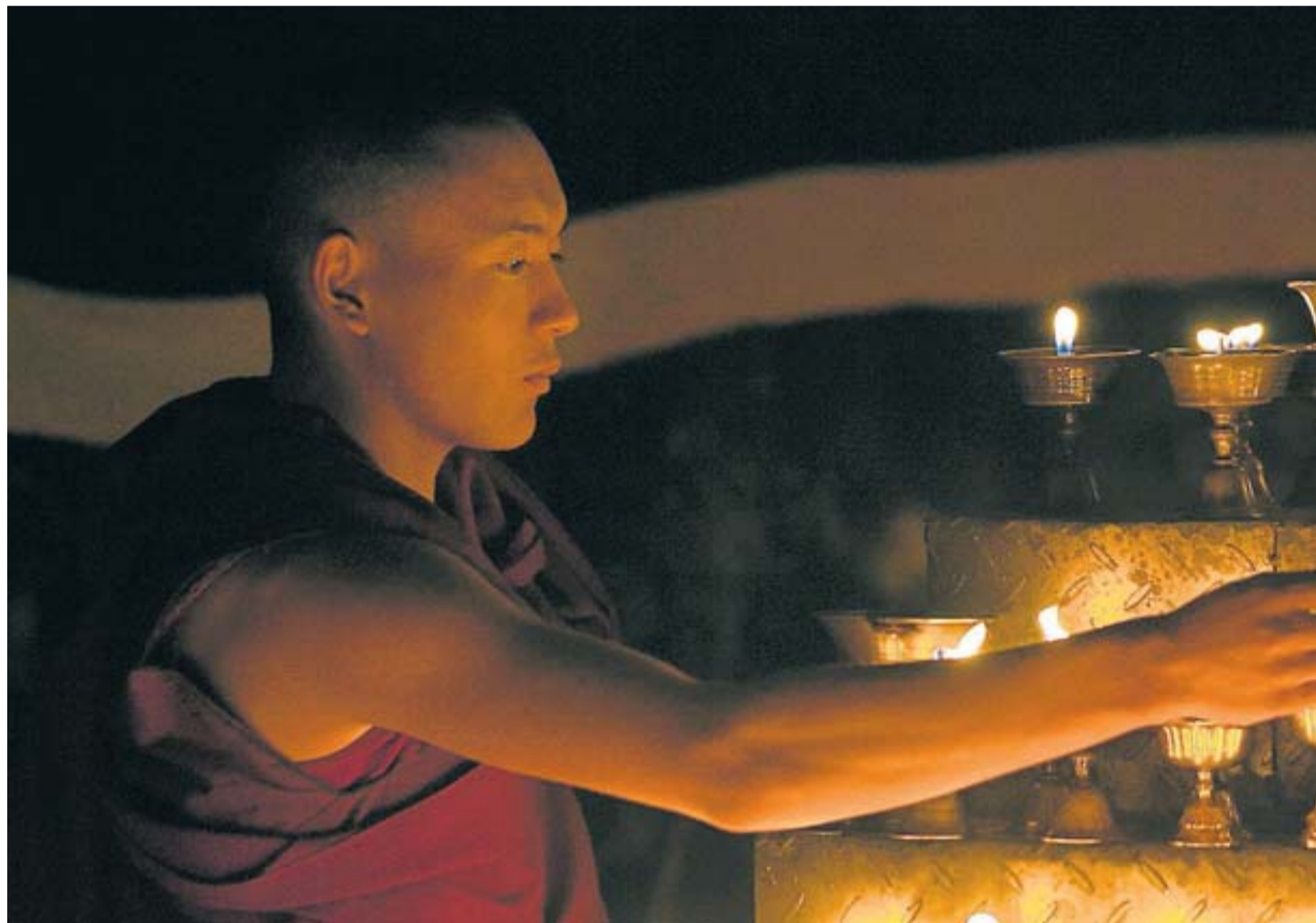
DÍDAC P. LAGARRIGA
BARCELONA

És la figura de Jesús exclusiva del cristianisme? Una ullada a altres tradicions espirituals ens permet veure que, en efecte, aquesta exclusivitat queda dissolta. De fet, el caràcter tan excepcional de Jesús, la seva vida i el seu missatge, no encaixen gaire bé en l'exclusivitat en què a vegades se'l vol emmarcar, perquè és radicalment inclusiu. L'apropiació que en puguin fer diversos sectors es fa difícil de justificar si ens atenim al seu exemple alliberador i profundament espiritual. Tant el budisme com l'islam, cadascun des de la seva perspectiva, l'han incorporat sense dificultats.

Jesús, mestre il·luminat

El Dalai-lama i Thich Nhat Hanh, per citar dos coneguts referents del budisme actual, veuen Jesús com un gran mestre il·luminat a qui estudiar i seguir: "Abans de conèixer el cristianisme -explica Thich Nhat Hanh- el meu únic avantpassat espiritual era Buda. Però quan vaig conèixer homes i dones meravellosos que són cristians vaig reconèixer Jesús com un gran mestre. Des d'aquell dia Jesús s'ha convertit en un dels meus avantpassats espirituals. A l'altar de la meua ermita a França tinc imatges de budes i *bodhisattves* i també una imatge de Jesús, sense sentir cap conflicte interior. En lloc d'això em sento més fort perquè compto amb més d'una arrel".

Fa uns anys, el Dalai-lama va fer una sèrie de conferències basades en alguns passatges dels Evangelis, en què va destacar la xocant similitud entre els relats de Jesús i Buda i un paral·lelisme molt important en la vida dels dos mestres: "Només mitjançant les dificultats, la dedicació, el compromís i la fidelitat als propis

principis es pot créixer espiritualment i arribar a l'alliberament". "Aquest -continua el Dalai Lama- sembla el missatge comú i central, ja que l'essència dels seus ensenyaments es manifesta en la pròpia vida dels dos mestres". L'èmfasi que posa el budisme en la vida i la pràctica per sobre dels estaments teòrics és la clau per aproximar-se a la figura de Jesús, com afirma Thich Nhat Hanh: "Per mi, la vida de Jesús és el seu ensenyament més fonamental, més important fins i tot que la fe en la resurrecció o la fe en l'eternitat". Lògicament, hi ha aspectes doctrinals del cristianisme que no concorden amb el budisme, com també succeeix a l'islam, però l'interessant és aquest esforç per incloure els aspectes comuns, sense per això eludir el debat. "Des de la perspectiva budista, qui no és el fill o la filla de Déu?", es pregunta Hanh, que continua: "No hem de

CONSCIÈNCIA D'ARA
Cada dijous
I la setmana que ve:
Sincronitzar els calendaris intern i extern

morir per aconseguir les portes del Cel. De fet, hem d'estar veritablement vius. La pràctica és entrar profundament en contacte amb la vida de manera que el Regne de Déu es transformi en una realitat. El Regne de Déu és accessible aquí i ara. No és una qüestió de devoció, és una qüestió de pràctica. Són molts els passatges dels Evangelis que ho afirmen. En el parenostre podem llegir que nosaltres no anem al Regne de Déu, sinó que el Regne ve a nosaltres", conclou Thich Nhat Hanh.

Jesús i Maria, cabdals a l'islam

La presència de Jesús a l'islam és encara més fonamental que al budisme, i no se cenyeix a les aproximacions contemporànies entre les dues tradicions. L'Alcorà menciona en diverses ocasions aspectes del naixement i la vida de Jesús i de la seva mare, Maria, i els situa en un elevat rang de pro-

ximitat amb la divinitat. Això fa que en la tradició islàmica Jesús i Maria siguin considerats figures d'alt valor espiritual que formen part del llegat islàmic. "A Maria, que va conservar la seva virginitat, li vam infondre el Nostre Esperit i vam fer d'ella i del seu fill un signe per a tot el món", llegim a l'Alcorà.

La parella Maria-Jesús s'associa amb la parella Muhàmmad-Alcorà, on tant Maria com Muhàmmad van donar a llum "la paraula de Déu". Aquest és un aspecte essencial de la cosmovisió islàmica, en especial de la mística, on Jesús no es veu com un profeta legislador, sinó com un guia espiritual excepcional, amb totes les característiques iniciàtiques que implica una via mística. És molt important que en un context de conflicte com el que experimentem en l'actualitat, musulmans i cristians puguin trobar elements comuns que els acostin, i precisament la perspectiva islàmica sobre Jesús és

Un fotògraf de llum interior

Mohammad Reza Domiri Ganji, un jove fotògraf de l'Iran, que també és físic, ens mostra a la seva web una aproximació suggeridora, dominada per la llum i les formes panoràmiques, a paisatges, temples i detalls del seu país d'una qualitat i bellesa excepcionals. Podeu veure les galeries a Gravity.ir

La cita de la setmana

"Tinc per més important un dia d'autoconeixença, encara que hagi costat afliccions i treballs, que molts d'oració". Teresa de Jesús

Budisme i l'islam

una bona eina per establir aquests ponts. Moltes comunitats islàmiques, també a Catalunya, celebren el Nadal precisament per subratllar aquest lloc tan destacat que ocupa Jesús en la seva tradició. El gran místic Ibn Arabi deia que Jesús era "el segell de la santedat", i un altre gran sufí, Rumi, va escriure: "Si la teva ànima és suficientment pura i plena d'amor, es torna com Maria i engendra el Messies. El nostre cos és com Maria: cadascú de nosaltres porta un Jesús al seu interior, però mentre els dolors del part no es manifestin, el nostre Jesús no neix".

El marroquí Faouzi Skali, director del Festival de Músiques Sagrades de Fes, ha escrit el llibre *Jesús en la tradició sufí* (Ediciones Chandra) per recollir tot aquest llegat tradicional de l'islam al voltant de Jesús i la seva mare, Maria, "escollida entre totes les dones de l'univers", com diu l'Alcorà. És notòria aquesta estimació interioritzada dels musulmans de tot el món cap a Jesús i Maria, de Nigèria a Indonèsia, dels Balcans al Pakistan. Com en el cas del budisme, no es tracta de buscar la universalitat de les creences sense admetre'n divergències i especificitats, però sí que cal aquest esforç de convivència i diàleg per recuperar punts d'unió. Dates assenyalades com les d'aquests dies són un bon moment de recolliment per acostar posicions i establir converses que trenquin amb els murs de por, prejudicis i desconfiança.

Per Nadal, esclertes de realitat

Opinió

EULÀLIA FANAR
INVESTIGADORA EN TEMES DE GÈNERE I CONFLICTE

L'estimat i sempre tan elegant Xavier Melloni, jesuïta de Manresa, ens diu: "Tot allò que impulsi cap a una millor qualitat de l'ésser és digne de ser seguit. La plenitud de tota experiència religiosa autèntica és plenitud que buida. És més plenificant com més desposseeix del propi jo, tant personal com comunitari". Ho escriu al llibre *Esclertes de realitat*, que aprofundeix en la reflexió sobre el fenomen de la revelació. Una revelació que emana del Misteri, d'allò més inefable, i que amb el temps es va solidificant amb el que anomenem religió.

Revelacions
Ens meravella allò que no meravella per si mateix i que, per això, necessita tots els artificis

Com a societat hem descartat aquestes revelacions, encara que molts ens diguem creients. Sí, les hem descartat, no em preguntem per què. Melloni ens torna a repetir la dignitat de seguir allò que impulsi una millor qualitat de l'ésser, però nosaltres ens entossudim a demanar la millor qualitat del producte, de la marca, del benestar material. No en sabem més, o això sembla. És un tòpic, ho sé, però tot i així no deixa de sorprendre'm cada any, i més en aquestes dates, la capacitat que tenim perquè ens meravelli allò que no meravella per si mateix, i que precisament per això necessita tots els artificis: publicitat, maquillatge, luminotècnia, banda sonora. Passem pels centres comercials embotits en tota aquesta pressió de llaços i paper de regal. Comprem i som. Com costa entreveure aquestes esclertes de realitat entre tanta llum artificial!

Però no vegeu en aquestes paraules ressentiment: la distensió, el canvi de rutina, la reunió amb familiars i amics, regalar, sorpreses, menjar, rialles, nens... Malgrat tot, Nadal continua conservant la força d'una trobada. És qüestió de no quedar-nos en el mer protocol, d'aconseguir buidar-lo tant com puguem de l'artifici que no porta enlloc i de deixar-hi entrar, ara sí, esclertes de realitat.

Centre Cultural
Terrassa

BBVA

www.fundacioct.cat
[@CCulturalTRS](https://twitter.com/CCulturalTRS)

CENTRE CULTURAL TERRASSA
Rambla d'Ègara, 340
08221 Terrassa
902 180 677

ORQUESTRA SIMFÒNICA DEL VALLÈS
Concert de valsos i polques

26 divendres 21 h
DESEMBRE 25 €